

דאי אשמעינן רק גבי פסח שעברה זמנו ועברה שנתו שיהיה לשלמים, הייתי אומר: היינו משום דאידיחי ליה לגמרי מפסח — (7)

אבל עברה זמנו ולא עברה שנתו, דעדיין חזי להקריבו לפסח שני, אימא לא יהא שלמים, קא משמע לך. (8)

דאי אשמעינן רק גבי פסח שעברה זמנו ולא עברה שנתו שהוא שלמים, הייתי אומר, משום דאידיחי ליה על כל פנים מפסח ראשון, ולכן שלמים הוא —

אבל פסח שלא עברה זמנו ולא עברה שנתו, דאפילו לפסח ראשון נמי חזי, אימא לא יהא שלמים, אלא ייפסל. (9)

צריכא.

ואם כן תיקשי: למה לי כל שלשת המקראות הללו ללמד על מותר פסח שהוא בא שלמים!?

ומפרשינן תלתא קראי כתיב, ונצרכו כולם:

חד קרא לפסח שעברה זמנו [עבר הפסח] ועברה שנתו של הקרבן והביא אחר, שיהא לשלמים.

וחד קרא לעברה זמנו ולא עברה שנתו, שיהא שלמים.

וחד קרא ללא עברה זמנו ולא עברה שנתו, שהקריב את הפסח שהפריש קודם זמנו, וקא משמע לך שהוא כשר בתורת שלמים. (6)

וצריכי כל הכתובים ללמד לשלש אלו:

הדרן עלך התורה

שהרי אופן זה לא נזכר כלל בגמרא.

7. כתבו התוספות: הוא הדין עברה שנתו ולא עברה זמנו, שבשעה שהקדישו לא היה ראוי לפסח, דהרי כשיגיע זמנו של הפסח תעבור שנתו.

8. ב"שפת אמת" בזבחים ט ב צידד לומר, שאם הבעלים עצמם חייבים בפסח שני, כי אז אפשר להקריבו לפסח שני, וכאן מיירי שהבעלים כבר הקריבו את פסחם.

9. על פי רש"י מכתב יד שכתב "אימא לא ליהוי שלמים, ואם שחטו קודם לפסח, יפסל", והוא על פי פירושו בלא עברה זמנו ושנתו, דהיינו כגון ששחטו קודם לפסח.

פסח הבא מן העז שאינם טעונים אליה.

ב. כתב רש"י בזבחים ט ב: יש מפרשים עז אין לו אליה, וטעות הוא בידם, שהרי ממקום שהכליות יועצות היא ניטלת; ועוד, מה לימד הכתוב הואיל ואין לו.

6. א. נתבאר על פי רש"י מכתב יד ובזבחים ט ב; אבל בפירוש המיוחס לרש"י פירש: כגון שאבד קודם חצות והפריש אחר תחתיו, כלומר, ונמצא קודם חצות שאחד מהם הוא "מותר הפסח" וקרב שלמים.

ב. הנה לעיל בהערות הובא מדברי רש"י בכתב יד בפירוש "מותר פסח" דהיינו שהפריש מעות לפסחו וניתותרו, וכן פירש בפירוש המיוחס לרש"י בפירוש אחד; וצריך ביאור,